



Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:26

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Birželio-June 14 d., 1974 m.

Kaina 15c

140

NEPRIFAZIŠTA BALTIJOS ŠALIŲ ANEKSIJOS

NAUJAS ARABŲ PUOLIMAS IZRAELY

KAIRAS. — Visi korespondentai sutinka, kad Egiptas tikrai suruošė prezidentui Nixonui faraonišką sutikimą. Vakar prezidentas Sadatas nusivėžė svečią traukinio į Aleksandrijos miestą, 130 mylių nuo Kairo. Apie 10 milijonų Egipto darbininkų, ūkininkų ir mokyklų vaikų stovėjo prie traukinio linijos, bėgo šalia jos, šaukė šūkius, kilnojo plakatus ir vėliavas. Abu prezidentai važiuojo atidengtame vagone, kuris buvo pastatytas Khedivui Ismailui, kuris atidarė Suez kanalą. Apie 10,000 Egipto kareivių saugojo traukinį. Viršuje skraidė Amerikos helikopteris, kuriuo šiandien abu prezidentai sugrįš į Kairą.

Po trumpo vizito prie Egipto piramidžių, prezidentas Nixonas su svita išskris į Saudi Arabiją.

Trečiadienio iškilmingame bankete, kuriame dalyvavo apie 600 svečių, prezidentas Sadatas pasakė kalbą, kurioje užsiminė ir apie praktiškus reikalus. Jis pabrėžė, kad teisinga taika Viduriniuose Rytuose priklauso nuo palestiniečių klausimo išsprendimo. Kito kelio nėra. Prezidentas Nixonas pareiškė, kad Amerika suvaidins pozityvų vaidmenį ieškodama sprendimų senoms ir nelengvoms problemoms išspręsti. Jis išgyrė Sadato vaidmenį ligšioliniame kelyje į taiką.

Visą šią šventišką nuotaiką sukrėtė palestiniečių teroristai iš Libano. Liaudies Frontas pasakė, kad jis pasiuntė grupę partizanų į Izraelį. Čia teroristai nušovė tris moteris ir sužeidė tris vyrus, patys trys žūdami susišaudyme su izraelitais. Beirute Liaudies Frontas pareiškė, kad šis puolimas buvo jo reakcija į prezidento Nixono vizitą arabų šalyse. Šitaip kiekvienas arabas turėtų sutikti pasaulinio imperializmo vadą. Palestiniečiai visomis įgaliosis trukdys bandymams pagražinti nešvarų Amerikos veidą, sakoma pareiškime.

Izraelio artilerija tuoj po susišaudymo su arabais, pradėjo apšaudyti Libano kaimą Ebles Saki, penkios mylios nuo Izraelio sienos.

Bona neminės sukilimo dienos

BONA. — V. Vokietija nutarė nebešvęsti birželio 17 d., kuri būdavo švenčiama nuo 1953 metų, minint Rytų Vokietijos darbininkų sukilimo prieš bolševikinį režimą dieną. Pradėjusi statyti "tiltus" su Rytų Vokietija, dabartinė Bonos vyriausybė sumanė vietoj šios dienos minėjimo, kaip "Vokietijų suvienijimo vilties dienos", turėti tik paprastą parlamento sesiją, kuri diskutuotų darbo žmonių reikalus.

Opozicijos partija, išgirdusi tokius vyriausybės planus, pasakė, kad ji viena paminės šio sukilimo dieną ir ne kur kitur, bet pačiame Berlyne, susirinkime buvusio Reichstago rūmuose. Po ilgų ginčų parlamente, buvo nutarta birželio 17-tos dienos visai neminėti nei Bonos parlamente nei V. Berlyne.

Šį mėnesį abi Vokietijos turi formaliai pradėti diplomatinis ryšius. Buvo manoma, kad sukilimo prieš R. Vokietijos valdžią minėjimas pakenktų abiejų Vokietijų santykiams.

Prie šio nutarimo prisidėjo ir viešosios opinijos tyrinėjimai. Apie 33% vokiečių prisipažino, kad jie nežino, kokia tai per šventė — birželio 17-ta. Kiti 53% pareiškė nuomonę, kad ši šventė turėtų būti panaikinta.

IŠ VISO PASAULIO

LENINGRADAS. — Sovietų baletininkai Valery Panov ir jo žmona Galina trečiadienį gavo vizas Leningrado vizų įstaigoje. Išėję, apsupti draugų, jie šališkai linksmiai pasakojo. Jie tikisi išvažiuoti iš Maskvos į Vieną, pakeliui į Izraelį, šį penktadienį.

KAIRAS. — Egipto vyriausybė sugrąžino amerikiečių kontrolę 55 metų Amerikos Universitetui, kuris buvo konfiskuotas 1967 m. baudžiant Ameriką už jos paramą Izraeliui. Nedidelė, tačiau aukšta prestižą turinti mokykla su 1,500 studentų ir 150 profesorių, kurių tarpe daug amerikiečių, buvo įsteigta 1919 m.

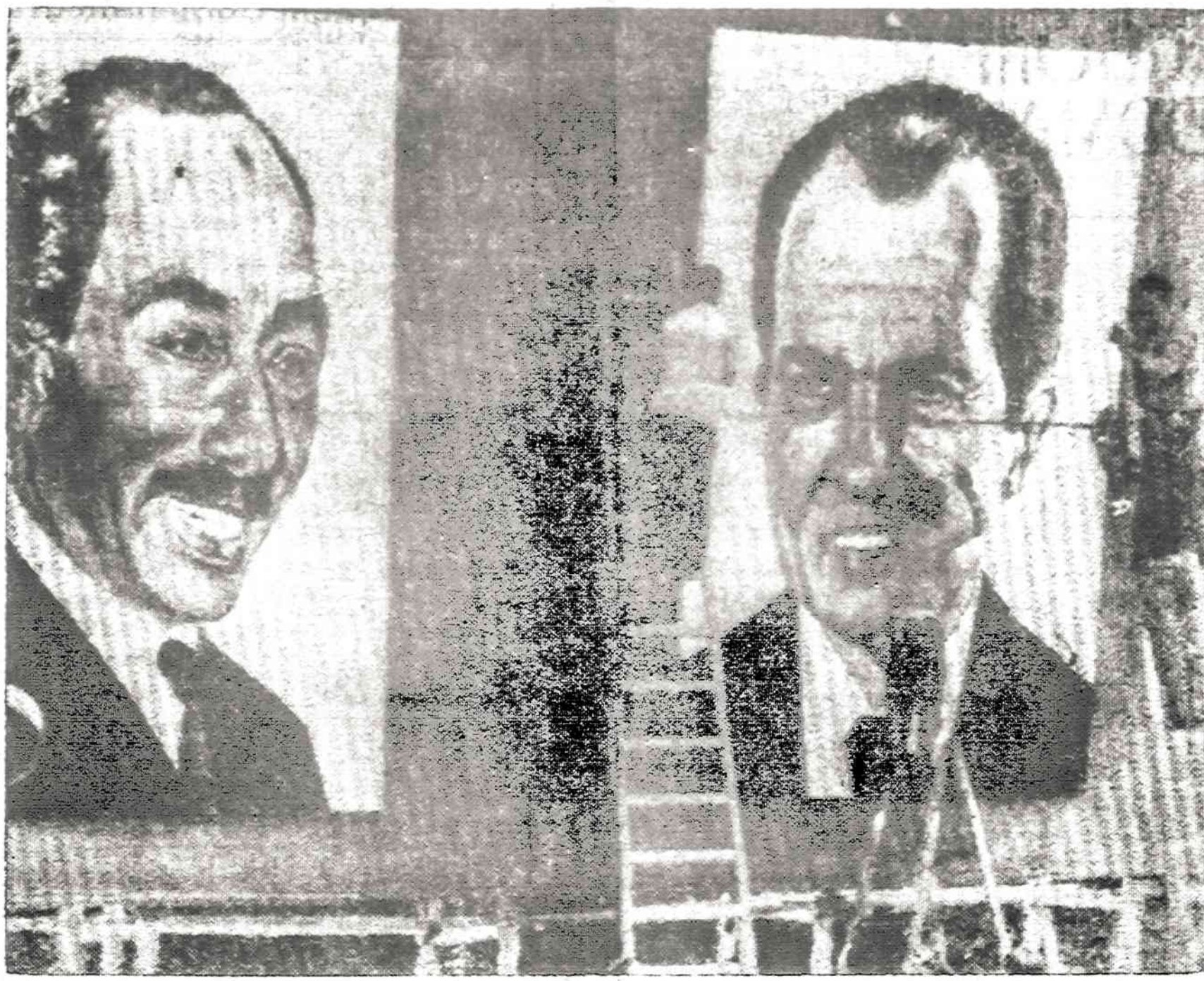
WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai nutarė parūpinti Amerikos viceprezidentams oficialią rezidenciją, kurioje jie pastoviai gyventų eidami tas pareigas. Tuo būtų sutaupomos lėšos, įrengiant naujus saugumo pagerinimus pačių viceprezidentų namuose. Dabartinis viceprezidentas Fordas galės persikraustyti į naują rezidenciją, kai iš jos išsiskraustys karo laivyno operacijų viršininkas, admiralas Elmo Zumwalt. Per 40 metų šiuose rūmuose gyvendavo laivyno operacijų viršininkai. Namas yra 81 m. senumo.

ROMA. — Italijos prezidentas Leone tarėsi dėl naujos vyriausybės sudarymo ir su komunistų partijos vadu Enrico Berlinguer. Šis pasakė, kad italų vyriausybėms reikia "demokratinio posūkio". Šis pareiškimas laikomas komunistų pagėidavimu turėti valdžioje didesnę balsą išreiškimo.

PEKINAS. — Australijos ambasadorius dr. Stephen Fitzgerald buvo pakviestas kelis Kinijos užsienio reikalų ministerijos valdininkus pietų, tačiau jie neatsvyko. Kinijos vyriausybė vėliau paaiškino, kad Australijos spaudoje pasirodė straipsnių prieš Kiniją, be to, buvo rodomas filmas, kurį pagamino Kinijoje italas Antonioni, kurio darbas Pakino vyriausybė pamerkė kaip Kinijos apšmeižimą.

WASHINGTONAS. — Federalinis Apeliacijos teismas, kuris turėjo svarstyti leitenanto William Callay prašymą paleisti jį už užstatą į laisvę, turėjo būti pakeistas, nes du teisėjai atsisakė iš šios bylos. Jiedu yra buvę karininkai, vienas jų — generolas. Jie nenorėjo šios bylos, kurioje galėjo būti neobjektyvūs.

LONDONAS. — Amnesty International organizacija kreipėsi į britų vyriausybę, prašydama neišduoti Pietų Vietnamui 119 vietnamiečių, kurie atbėgo į Hong Kongą, nenorėdami tarnauti kariuomenėje. Kai kurie vietnamiečiai atsivėžė savo žmonas ir vaikus.



Egipto darbininkai jau nuima prezidento Sadato to prezidento Nixono portretus, kuriais buvo išpuoštos Kairo gatvės prez. Nixono vizito metu.

PRANCŪZIJA PADIDINO MOKESČIUS, SUVARŽĖ GAZOLINO NAUDOJIMĄ

PARYŽIUS. — Naujoji Prancūzijos vyriausybė, susirūpinusi didėjančiu užsienio prekybos deficitu ir infliacija namie, paskelbė susivarymo ir taupymo programą. Prezidentas Giscard d'Estaing televizijoje pramąno klausytojus, kad vyriausybė laikysis savo socialinio teisingumo pažadų ir sieks išlaikyti pilną įdarbinimą. Parlamentas svarstys naujus pasiūlymus birželio 25 d.

Prancūzijoje bus pakelti pajamų mokesčiai, daugiausia paliečiant biznio bendroves. Daugiau uždirbantieji mokės daugiau mokesčių, iki 15% daugiau, o darbininkų mokesčiai pakils nežymiai, iki 5%.

Infliacija Prancūzijoje auga 17% per metus, todėl nutarta sumažinti išlaidas naftai. Bus mažinamas šildymo alyvos naudojimas ir pakeliami gazolino mokesčiai 5%. Sutaupyti pinigai bus skiriami viešajam transportui pagerinti, žmonės bus raginami daugiau naudoti traukinius, autobusus ir požeminius traukinius.

Finansų ministeris Jean Pierre Fourcade pabrėžė, kad svarbiausias uždavinys — sumažinti pramonės gaminių sunaudojimą, kad būtų galima daugiau eksportuoti į užsienius. Daugiau gaminių bandoma parduoti V. Vokietijai, kuri, nežiūrint naftos kainų padidėjimo, vis dar turi perteklių savo užsienio prekyboje.

Prancūzų vyriausybė apskaičiavo, kad su naujai įvestomis taupymo priemonėmis, prekyba su užsieniais turėtų susibalsuoti iki 1975 m. pabaigos. Šiais metais deficitas gali siekti 6.5 bil. dol.

Prezidentas d'Estaing pasakė televizijoje: "Prancūzijos laukia sunkūs laikai, tačiau vyriausybės programa bus naudinga kiekvienam iš jūsų, todėl turėtumėt vyriausybės planus paremti".

Philadelfijos kardinolas John Krol gavo Vatikano leidimą 1976 m. ruošti eucharistinį kongresą. Yra vilčių, kad atvyks ir popiežius Paulius.

Sovietų kultūros ministrė Jekaterina Fureva, sovietų valdžios šaltinių žiniomis, bus kandidatė į Aukščiausiąją Tarybą, kurios rinkimai sekmadienį. Ji buvusi paties Brežnevo paskirta į naują rinkiminį distriktą jau po nominacijų termino uždarymo. Tas lauko rinkimų įstatymus, tačiau Sovietų Sąjungoje viskas galima aukštesnės partijos pareigūnams. Korespondentai tvirtina, kad Furevos prasižengimai statant 170,000 dol. vilą partijos buvo dovanoti.

Smerkia baltuosius MOGADISU. — Afrikos valstybių Vienybės konferencija paskelbė rezoliuciją, kurios reikalauja, kad Portugalija be jokių sąlygų paskelbtų savo Afrikos teritorijų nepriklausomybę. Kita rezoliucija ragina kolonijų sukilėlius pradėti derybas su Portugalija. Britanija pamerkiama už slapta derybas su Rodezija. Ispanija smerkia, ma už paramą Afrikos baltųjų vyriausybėms, už joms ginklų pardavinėjimą.

Kitos Afrikos valstybių deklaracijos liečia naftos kainas, Viduriniųjų Rytų klausimus ir jūros dugno turtų išvystymą.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Baltųjų Rūmų teisinis patarėjas Fred Buzhardt vakar gavo širdies ataką ir buvo paguldytas į ligoninę. Jis labai daug dirbo ryšium su Watergate bylomis.

Kambodijos premjeras Long Boret pasitraukė iš pareigų, tačiau prezidentas Lon Nol vėl pavėdė jam sudaryti naują vyriausybę.

Argentinos prezidentas Peronas priėmė ministrų kabinetą atsistatydinimą ir pradėjo sudarinėti naują vyriausybę.

Atstovų Rūmai nutarė duoti Laoso generolo sūnui teisę studeijuoti West Pointo karinėje akademijoje.

Philadelfijos kardinolas John Krol gavo Vatikano leidimą 1976 m. ruošti eucharistinį kongresą. Yra vilčių, kad atvyks ir popiežius Paulius.

Sovietų kultūros ministrė Jekaterina Fureva, sovietų valdžios šaltinių žiniomis, bus kandidatė į Aukščiausiąją Tarybą, kurios rinkimai sekmadienį. Ji buvusi paties Brežnevo paskirta į naują rinkiminį distriktą jau po nominacijų termino uždarymo. Tas lauko rinkimų įstatymus, tačiau Sovietų Sąjungoje viskas galima aukštesnės partijos pareigūnams. Korespondentai tvirtina, kad Furevos prasižengimai statant 170,000 dol. vilą partijos buvo dovanoti.

Smerkia baltuosius MOGADISU. — Afrikos valstybių Vienybės konferencija paskelbė rezoliuciją, kurios reikalauja, kad Portugalija be jokių sąlygų paskelbtų savo Afrikos teritorijų nepriklausomybę. Kita rezoliucija ragina kolonijų sukilėlius pradėti derybas su Portugalija. Britanija pamerkiama už slapta derybas su Rodezija. Ispanija smerkia, ma už paramą Afrikos baltųjų vyriausybėms, už joms ginklų pardavinėjimą.

Kitos Afrikos valstybių deklaracijos liečia naftos kainas, Viduriniųjų Rytų klausimus ir jūros dugno turtų išvystymą.

Kitos Afrikos valstybių deklaracijos liečia naftos kainas, Viduriniųjų Rytų klausimus ir jūros dugno turtų išvystymą.

VALST. DEPARTAMENTAS PRITARIA EDWARD DERWINSKIO REZOLIUCIJAI

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų narys Edward Dervinskis (iš 4-to distrikto Illinois) prisiuntė Naujienoms valstybės departamento laišką Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetui, kurio narys ir jis yra. Laiškas adresuotas komiteto pirmininkui Thomas Morgan. Jame išreiškiamas pritarimas kongresmano Derwinskio pasiūlytai kongreso rezoliucijai 394, kuri buvo priimta kongreso 1973 m. gruodžio 5 d.

Kosyginas pasakė "rinkimų" kalbą

MASKVA. — Sovietų Sąjungos premjeras Kosyginas irgi pasakė "rinkimine" kalbą trečiadienį. Vakar kalbėjo prezidentas Podgornas, o šiandien kalbės Brežnevas.

Kosyginas lietė daugiausia ekonominius klausimus ir nieko naujo nepasakė. Jis pasidžiaugė, kad Sovietų Sąjunga turi dideles atsargas energijos šaltinių, kurie žada valstybei šviesią ateitį. Sovietų socialistinė sistema nežino tokių krizių, kurios kapitalistinis pasaulis pergyvena dėl energijos krizės, pasakė Kosyginas.

Premjeras padėjavo, kad vis yra problemų su darbo našumu, kurį sunkina prasta organizacija, menka darbininkų disciplina ir dažnas darbų keitimas. Tokie dalykai kenkia planams ir mašina gamybą.

Prezidento Nixono numatoma vizitą Maskvoje Kosyginas pavadinavo įrodymu, kad Sovietų Sąjunga stengiasi mažinti įtemptumus su Vakarais. Už tai reikia pagirti Brežnevą ir jo politiką. Kosyginas pridėjo, kad santykių gerinimas nereikia, kad buvo išspręsti nesuderinami skirtumai tarp Rytų ir Vakarų. Tarp dviejų priešingų socialinių sistemų toliau vyksta klasių kova, pasakė Kosyginas.

Peronas grasina pasitraukti

BUENOS AIRES. — Argentinos prezidentas Peronas pagrasino, kad jis pasitrauks iš pareigų, jei jo neparems plačioji Argentinos visuomenė. Tą pačią dieną darbininkų unijų vadai suorganizavo didelį darbininkų mitingą, kuris išreiškė pasitikejimą Perono vyriausybei. Tada Peronas savo grasinimą pasitraukti atšaukė. Jis padėjo susirinkusiems darbininkams už paramą.

Argentinos sunkumai kyla iš didelės infliacijos. Valdžia ją sumažino iš 80% per metus iki 20%. Darbininkai pradėjo nerimauti dėl algų užšaldymo, nors Peroną ir remia didžiųjų unijų vadai. Streikavo spaustuvių darbininkai, mokytojai ir geležinkeliečiai. Tas ir privertė Peroną pagrasinti atsistatydinimu.

Filipinai žada amnestiją

MANILA. — Filipinų prezidentas Marcos, kalbėdamas nepriklausomybės šventės proga, paskelbė pilną amnestiją musulmonų sukilėliams Mindanao provincijoje, su sąlyga, jei sukilėliai padės ginklus ir pradės derybas su vyriausybe. Prezidentas paskelbė nepartinės krikščionių ir musulmonų komisijos sudarymą. Ji pradės pasitarimus su sukilėlių vadais. Marcos pareiškė: "Mes pirmiausia juos kaip seseris ir brolius ir pamiršime, ką jie padarė".

Filipinuose jau seniai sukurta musulmonai, protestuodami prieš jų persekiojimą ir išnaudojimą katalikiškuose Filipinuose. Šiuo metu kalnuose ir džiuglėse dar esama 5,000 ginkluotų sukilėlių, kurie siekia vienoje saloje steigti atskirą musulmonišką valstybę.



Kambodijos prezidentas Lon Nol susirūpinęs dėl pasklidusių gandų, kad Amerika susitarė su šiaurės Vietnamu dėl Kambodijos ateities.

IDUBIMAI IR PARAGRAFAI

(Tęsinys)

Sv. Raštas yra Dievo kalba žmogui. Tai išorinis, kūniškas ženklas, per kurį Dievas komunikuoja mums savo mintis. Nevisada įkvėptas rašytojas turi būti supras tas pažodžiui.

Sv. Raštas aprašytoji žydų tautos istorija yra laikoma išgryninto istorijos ženklu. Dar daugiau. Pats Sv. Raštas yra pilnas pasakojimų, kurie yra legendarinio arba net mitologinio pobūdžio.

Grazi kalba! kiek čia priekunikuota tų "yrų"!

Valio! Radau daugiau yrų! Yra gerai, kad kursai yra įvairūs, nes kitaip būtų neįdomu. Man labiausiai patinka lietuvių kalba ir rašba — šiose pamokose, turbūt, daugiausia prisirenku žinių.

PLI-to programa, bendrai paėmus, yra įdomi. Yra paliečiamos įvairios temos, kurios gal ne visos įdomios, bet bent yra pasirinkimo. Pageidaučiau daugiau mokymo metodikos pamokų.

Be to, žinoma, ne "Yra gerai", o "Yra gera" — ir tiek to, palikau tą Yrą.

Reikia tik ramybės valandėlės ir tylos vienuomenės, kad pradėtų lįsti iš pasamones veikėjai su savo pasauliais — problemomis ir džiaugsmais.

Prisipažinsiu, jog kartais reikia pašalinti motyvacijos, kad susidarytų sąlygos kūrybai pasisvesti.

Na, žinoma, jokių rūpesčių — vargų nebeturime, turime tik problemų. Na, o motyvacija giminiuojasi su refleksijomis ir perfekcijomis...

Jaučiuosi, kad dar yra daug

ko nesu išmokęs. Dar nesu pažinęs su visomis pasirinktos srities ypatybėmis. Todėl nesijaučiu pasiruošusi mokytis kitus. Gražūs feelingai ir gana! O po "daug", tur būt, reikia kablelio...

Iš vietinių aboriginų už vyro bonką, buvau gavęs dvi jaunas laukines kates... staigė ir kandžiojo savo naujus šeimininkus aboriginus...

Ir vėl anglosaksiskas kostumas! Kodėl ne aborigenai!

Kadangi vieno dalyvio buvo pasiūlyta kad jaunimas turėtų būti gerai susipažinęs apie dabartinės Lietuvos gyvenimą prieš vykstant į III Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą... Kostumas! Susipažinęs apie — juk tai informed about. Tur būt — susipažinęs su.

Lituanistikos studentas Raimundas Lapas pristatė skaidrinių formoje iliustruotą paskaitą iš pirmųjų lietuvių kolonijos Pensilvanijos angliakasių kloniuose.

Visiškai negalima kombinacija: pristatė — na, vis geriau, negu deliverino-ne formoje, o forma — įnagininkas.

Lietuviškai — Pensilvanija.

Duok jam instrumentus — ir visi kolkūje turės gerai rodomčius laikrodžius, ir darbą neveluos, gamybiniai rodykliai pakils, primilžiai padidės...

Kad jį kur, tą lietuvišką šnektą! Gamybiniai rodykliai, o ne rodykliai, bet laikrodžio rodyklės, o ne radiklės! Kas čia gali susigaudyti! O reikia susigaudyti...

Č. Gedgaudo knygos 116-tas puslapis, kuriame yra paliek-

L. U.

la "Vandens visurakčio" lentelė, yra ypatingai svarbus. Šis darbas, pareikalavęs keletas metų įtempto triūso, ypatingai kruopštaus davinio rinkimo, tyrimo ir lyginamosios kalbotyros dėsnių griežto vartojimo, knygoje susivedė tiksliai į vieną puslapį.

Tai būta pirmo šimto atskirų 1 m x 1 x dydžio žemėlapių rinkinio. Iš visų tų žemėlapių keletas milijono vietovardžių išryškėjo pagrindinės visoje Europoje vartotos vandens keiliams nurodyti bendros sąskaitos.

Sunku skirti žodžius "ypač" ir "ypatingai". O reikėtų! Čia pateiktose pavyzdžiuose turi būti ne ypatingai, o ypač! Ypač rodo stiprumo laipsnį, o ypatingas — tai ne toks, kaip kitas, pav., čia ypatinga augalų rūšis, čia uždavinys, ypatingas savo turiniu.

Ar gali būti virš šimto! Gaili! Pav. lėktuvas praskrido virš šimto žmonių galvų. Bet aš turiu daugiau, kaip šimtą dolelių, o ne... virš šimto.

Kodėl keletas? Žodžio "keletas" visai nėra, yra tik "keletas". Juk nėra ir žodžių penketa, šešeta, o tik — diskriminacija! — vyriškos giminės penketas, šešetas ir... vienetas, o ne vienutė, kaip kad rašo Vilnis, kurios korespondentams ir redaktoriams reikėtų susipažinti su sovietinėmis vienutėmis.

Na, žinoma, ir pora yrų... Kur tai, kas tai, kada tai, kam tai pasakė, kad nereikia plepėti be galo. Tad beveik baigių...

Ak, jums nepatinka visi tie "tai"? Teisingai galvojate! Turi būti, žinoma, kažkur, kažkas, kažkada kažkam...

Lankymo laikas: šeštad. ir sekmad. nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak. Savaitės bėgyje 7 — 9 val. vak.

Ne "savaitės bėgyje", o... šokiadieniai! Juk sekmadieniai ir šeštadieniai taip pat yra savaitės "bėgyje", ar ne?

Auka asmeniui \$12.50. Sokiams gros Neo-Lithuanų orkestrams

Beveik buvau besusigundęs dalyvaui (bankete) ir — be vakarienės ir kokiečių — gauti dar pustrylkto doleriuko!

JUVELYRŲ KRAUTUVĖ (laikrodžių taisymas)

A. L. Tveras, 2646 W. 69th St. Ar ten bardo dūdamis juvelyras, ar krautuvės savininkai juvelyras? Jei savininkai — juvelyras, tai ką veikia A. Tveras?

Dabar dar keletas ne skaičių, o girdėlių "dalykėlių". ... bus šilta ir šalta vakarienė...

O gal drungna? Kodėl, kalbant, pavyzdžiui, kad ir apie prezidentą Niksoną, linksniuojama (lietuviškai, žinoma!) tik pavadė: su prezidentu Ričardu Niksonu, pas prezidentą Ričardu Niksonu ir t. t.!

... lietuviams labiausiai mėgstamoje krautuvėje...

Jei mėgstama, tai ne lietuviams, o lietuvių...

... bilietai gaunami Marginių prekyboje...

Manau, kad prekyba — tai nėra vieta...

Teko girdėti kirčiuojant (didžiosios raidės rodo, kur kirčiuojama): langūs; darbūs; smarkiai tempūs; kiemūs; bendradarbiūs ir net laipsniūs; su pasauliūs...

Baisus garsas tasai U!

Na, o kaip reikėtų baigti? O jau laikas, nors, norint galima būtų parašyti dar kokį šimtą puslapį!

Taigi, kaip baigsime? Žodžiu ačiū, ar kombinacijomis labai ačiū, ar ačiū labai? Manau, kad "ačiū labai" skamba žiauriausiai! Nenorom kyla mintis: kodėl negalima pasakyti, kad čia stovi labai stalias, ten stovi kėdė labai, ant galvos skrybėlė labai ir t. t.

Cicero LB gali būti gera ir bloga, — pasakė "teisnininkas"

Rašo JONAS PUTPELE

(Tęsinys)

Dar prieš balsuojant, p. Mišauskas vėl prašė balso. Pradėjęs kalbėti, kreipėsi į JAV LB Tarybos pirmininką p. Gailą, kad jis, kaip pirmininkas, turėtų būti moderatorium ir surasti vidurkį, kad sutaukius kraštutinius, — kartu siūlo, kad vieton "naujos Valdybos", būtų išrinkta neutrali komisija, kuri valdytų iki sekančių rinkimų, nes laikui bėgant nesupratimai sušvelnėtų ir būtų įmanomas visų bendradarbiavimas, bet jei versime vienus ir rinksime kitus, tai įgyvendinsime LB-nės prašingą skaidymą...

Iš k. p. Gaila paskubomis atsakė: — Aš asmeniškai buvau parašęs vieną laišką ir turėjęs du telefoninius pasikalbėjimus su LB Cicero Apylinkės pirmininku p. Juskevičium, bet be rezultatų, — tuomi duodamas suprasti, kad kito kelio nėra.

P. Mišauskas kažką dar norėjo pasakyti, bet kartu kalbėjo ir keli, todėl nieko negalėjom suprasti, — ką jis dar norėjo pasakyti, tik nusigirdo, kad jis protestuodamas apsisėdęs susirinkimą. Ką žinoma ir padarė

Panaudodamas šią staigmeną, p. Ingaunis kvietė balsavimui, kartu pareiškdamas, kad dabar salėje yra 259 įregistruoti, "teisėti" nariai, ir kad užtenka 166 balsų, kad sudarius 2/3 čia susirinkusiųjų nepasitiekimui išreikšti. Tuo kart man kaimynas Petras M., susiradęs pašėlį kažką rašė ant tos geltono popierio kortelės ir pakratęs galvą, per dantis iškošė:

— Tai sukčiai... Še, žiūrėk kaimyne, 2/3 iš 259 yra 172, o tas susirinkimo pirmininkas kelis kartus tyrtino, kad 166. Tai, broli, su tokia teisybe tik per bolševikų "balsavimą" — pridūrė užpakalyje sėdinti moterėlė.

Reikia pastebėti, kad darbo komisijos narys nesnaudė, tik paskelbus, kad bus balsuojami kiekvienas asmuo atskirai, jau ant rašomos lentos žerėjo penki vardai ir pavardės: "Andrius Juskevičius, Aldona Brusokas, Jonas Švedas, Antanas Tauginas, Antanas Zumasas"...

Ir nieko nelaukiant Susirinkimo pirmininkas kvietė balsuoti už nepasitiekimui išreikšimą pirmajam įrašytam asmeniui. Išklė rankas su geltonomis kortelėmis susirinkusiųjų dauguma; vieni kėlė iš mandrumo, kiti kėlė iš keršto; tre-ti, kad pamatytų tas, kuris juos čia pakvietė, net kėlė ir garbingi svečiai, atvykę iš toliau; kėlė kortelės visokios darbo komisijos, kėlė veik visi sėdį už garbės stalo, kėlė sen-draugiai ir ateitininkai, kėlė

Zmogus gali būti labai kvailas, bet ar galima pasakyti, kad jis labai kvailys, arba dar skambiau, kvailys labai?

Ar turėjote gerus laikus... dovanokite, suklydau! Ar turėjote gerą laiką, skaitydami mano editoriją?

Very nice, jei turėjote! Danke sehr! Thank you very much! Ačiū labai!

(Pabaiga)

TAISOME KLADAS

Birželio 13 d. "Idūbinų ir paragrafų" L. U. rašinio 2 skiltyje, ketvirtos pastraipos gale atspausdinta: "... Kodėl negalima vadinti pobūviai, vaidinimais, nusiraminimais ir t. t.", o turėjo būti "susirinkimais".

Penktos skilties 4 pastraipą atspausdinta: "Čia labai dažna stalias, ten stovi kėdė labai, ir nepataisoma klaida", o turėjo būti: "nepateisinama klaida".

ši, ir balsavo prieš p. Švedą — smarkiai plojo ponui Švedui... tuomi įrodydami, kad tame susirinkime dalyvavo didelė daugumoj mažai protaujantis elementas, bet gerai pasiruošęs klausyti žarodymų iš viršaus...

O man visokios mintys daužėsi ir sukosi galvoj. Staiga atsiminiau, kad prieš važiuojant į susirinkimą pasimaišė po ranka LB įstatų knygtė ir kad įsidėjau kišenėn, tad beveik automatiškai susiradau ir pradėjau vartyti jos lapus, permesdamas akį, ant greitųjų randu 36 puslapyje, paragrafą 82, kuriame atspausdinta: "Apylinkės susirinkimas gali išreikšti nepasitiekimą bet kuriam Apylinkės Valdybos nariui dviejų trečdalių balsų dauguma. Valdybos narys, kuriam išreikštas nepasitiekimas, iš Valdybos paštraukia".

Ir kaip aiškiai nurodo, kad nepasitiekimą galima išreikšti "bet kuriam Valdybos nariui", suprantama, tik vienam, o ne keliems Valdybos nariams ir tuo mažiau Valdybos daugumai! Pagaliau, peržiūrėjau visą LB įstatų knygtę, — neradau tokio įstatymo, kuriuo re-

miantis būtų galima išreikšti nepasitiekimą visai Valdybai ar bent jos daugumai ir dar turint omenyje, kad šio susirinkimo iniciatoriai su 25 ir 40-čių tikrais ir netikrais parašais, (man buvo du komunikatai), savo komunikatuose aiškiai pasisako, kad jokia Apylinkės Valdyba neturi teisės taisyti, papildyti ar savaip suprasti LB įstatų ir kad tam yra JAV LB-nės Taryba... Tai kodėl 7-to balandžio susirinkimas tų įstatų nesilaikė?

(Bus daugiau)



SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4% a year
OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO **7 1/2%**

see us for **HOME financing**.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President
Tel.: 847-7747
HOURS: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
69 YEARS SERVING CHICAGOLAND

What if we told you to cough up \$18.75 or else?



You wouldn't like it, of course. You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to. That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything. Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds. First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you. They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck. They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds. But these are the selfish reasons for buying Bonds. Good, but selfish. There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds. It's called pride. It just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going. If you happen to be one of these Americans who thinks there's something to this country of ours, why not buy into it. Sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Or go to your bank. And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradėjo pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konteineriams ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaidžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gėimes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė — Vaiciūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Burky Jūzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI — LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINE SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvengtąs lietuviškas senoves laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranaušo "Anykščių Šilėnų" vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURE, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl., \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl., \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BUK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Lietuviams reikalinga literatura

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krasto laisvė ir lietuvių gerbuvys, privalo susipažinti su žemum išvardintomis knygomis. Čia suminietas knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapacinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie lietuvių kovas už laisvę, pradėtas nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose vokiečiuose. 273 psl., kietas drobės viršelis kaina 4 dol.

J. Audenas, PASKUTINIS POSEDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra atsiskyręs nesikeičiąs komunizmo klasingumas pavergiant tautas ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS ĮSPUDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTOJ LIETUVŲJ. Autorio buvo vienujė, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Klaipėdoje ir Palangėje. Vaidžiai aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONE Į ANAPUS GELEŽINES UZDANGOS. Autoriaus pastabumų neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Ačiū knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Zemaitis. LIETUVIŲ ETNINIU SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Zemaitis. LIUBILNO UNIŲS SUKAKTIES PARASTEJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra graunami.

NAUJIENOS, 1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Atsilaukiant darbu vadinomoms arba užsakant paštu ir pridėdami čekį ar piniginių orderių

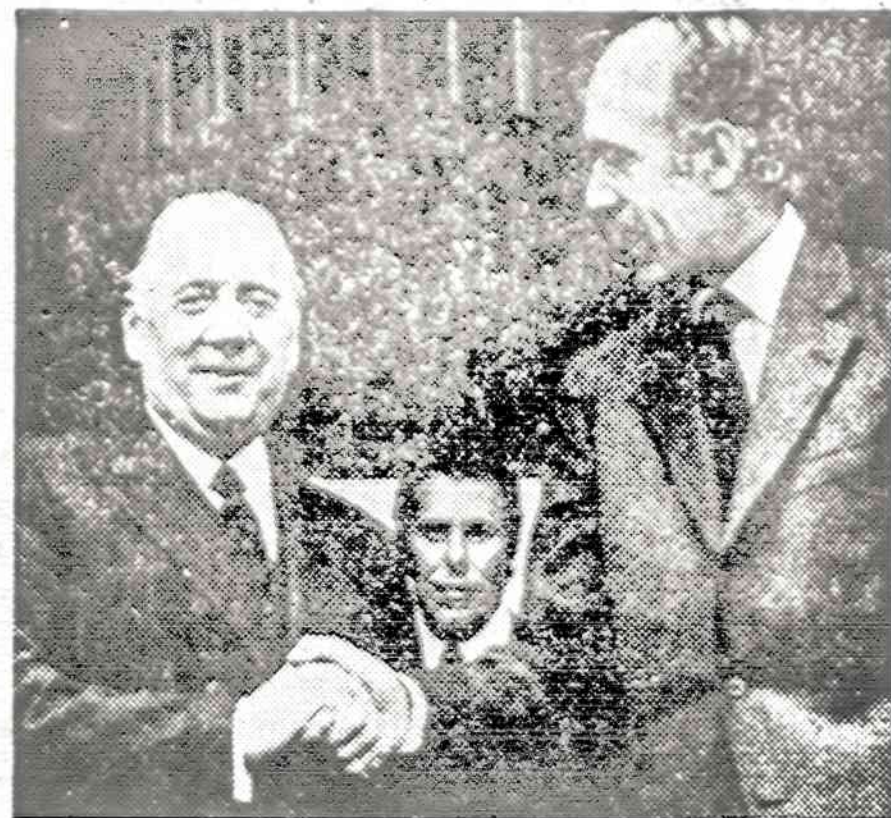
Pastabos iš tolo

10 metų be St. Vainoro

Gyvenimo kelyje labai anksti ir netikėtai, 1964 m. birželio mėn. 29 d., Čikagoje mirė žurnalistas Stasys Vainoras. Prisimenu jį ir dabar, kai jo net jau 10 metų nėra gyvųjų tarpe, dėl to, kad ne tik daug metų jį gerai pažinojau bet ir labai artimai su juo teko bendradarbiauti, dar nepriklausomos Lietuvos spaudoje. Tai mus suartino, pasidarėme gerai draugais ir dėl to jo ir dabar pasigendu, jį prisimenu.

Stasys Vainoras gimė 1909 m. rugšėjo mėn. 26 d. Palangoje, kur baigė 4 gimnazijos klases, paskui toliau mokėsi Klaipėdoje, ten baigė gimnaziją. Dar vėliau, Kaune studijavo ekonominius mokslus. Belankydamas Klaipėdoje gimnaziją pradėjo bendradarbiauti vietos lietuvių spaudoje ("Lietuvos Keleivis", "Vakarai") vėliau ir Kauno laikraščiuose ("Lietuvos Aidas",

"Čkininko Patarėjas", "Tautos Ūkis" ir kt.) Rašė daugiausia žvejybos, jūrininkystės — laivininkystės, ekonominėmis temomis. Daug keliavo jūrų keliais — rašė įspūdžius, atsiminimus. Buvo vienas pagrindinių Lietuvos jūrininkystės žurnalo "Jūra" steigėjų 1935 m. ir keletą metų jo redaktoriumi. Kaip tik tuo laikotarpiu daug rašė lietuvių jūrininkystės, ypačiai žvejybos, terminologijos klausimais. Rinko, ar net ir pats "kalė" naujus terminus, jūrininkų bei žvejų šnekamojo kalboje vartojamus, kurie mūsų literatūroje buvo beveik nežinomi. Stasys Vainoras gyveno krante, bet jo siela buvo su jūrininkais ir žvejais plačiuose vandenynuose, nes jų gyvenimą jis gerai žinojo, ypačiai jūros žvejų gyvenimo vargus ir džiaugsmus jaunystėje pats buvo išgyvenęs. Nežinau, kito mūsų spaudoje žmogaus, ku-



Prancūzijos senato pirmininkas Alain Poher sveikina naują prezidentą Giscard d'Estaing (dešinėje).

riam toks jūrinės žvejybos gyvenimas būtų arčiau širdies ir kuris būtų bent dalinai tiek kompetentingas rašyti jūriniais — žvejybos klausimais, negu kad buvo Stasys Vainoras.

Vokiečiams užėmus Klaipėdą (1939 m.) mudvieji keliai išsiškyrė, jis išvyko Kaunan (aš linkau Klaipėdoje) kur irgi gyveno iš plunksnos ("Sodybos" red. pad., "Mūsų Jūros" red.), rašydamas įvairiomis temomis, įvairiuose laikraščiuose.

Stasys Vainoras buvo gilus patriotas ir dėlto nesterbina, kad raudonai-rudai užgulus Lietuvą — jis pasinėrė po grindinio veikloje, rizikuodamas ne tik savo laisvę, bet ir gyvybę. Kaip ir daugelis pogrindžio veikėjų — St. Vainoras 1944 m. vokiečių buvo suimtas Latvijoje, kurį laiką ten kalintas ir vėliau išgabentas į Stutthofo kacetą, iš kurio laimingai būdu 1945 m. karui pasibaigus pateko Švedijon, iš ten 1949 m. atvyko Amerikon ir čia nuo 1951 m. dirbo "Naujienu" redakcijoje iki mirties.

Lietuvoje ir jau čia Amerikoje yra išvertęs, iš įvairių kalbų, keletą knygų. Dabar daugiau buvo besirėmęs jų verst, nes be vokiečių ir anglų kalbų, gyvenamas švedijoje gerai pramoko ir švedų kalbą.

Nepretenduojau čia į Stasio Vainoro biografijos autoriaus titulą, nes tos kelios eilutės tebūtų, gal būtų, tik įvadą į jo biografiją, kurią, manyčiau, reikėtų kam nors parašyti. Aš pats tokiam darbiui mieliau tartininkaučiau. Paminėjau jį čia, jo paties laikraštyje, kurio redakcijoje jis dirbo, mirties dešimtmecio sukakties proga.

Dešimt metų, mūsų gyvenime, vis dėlto yra ilgas laikotarpis, daugelis mirusių po tiek laiko jau būna užmiršti, niekas juos nebeprisimena. Netaip yra su Vainoru. Negalėčiau pasakyti kiek, kas ir kaip jį prisimena, bet kiek tai liečia mane — jis kaip artimas draugas ir bendradarbis mano širdyje tebėra gyvas. Vaikščioldamas Pacifico krantais daug kartų prisimenu Stasį Vainorą, ypačiai iš tų laikų kai abu kartu vaikščiodavome Baltijos krantais ties šventąja, Palanga, Klaipėda, Nida. Juo tie prisiminimai gilesni dabar, kai Stasys Vainoras jau dešimt metų amžinai ilsisi tolimame ir šviesiame žemyn, kurį toli nuo Stasio Vainoro gimtųjų gintarinių krantų, skalauja svetimi vandenynai.

Entuziastingas priėmimas Talline ir Rygoje

Paskutinėse savo pastabose buvau rašęs, kad Los Angeles garsusis Roger Wagner Master Chorale (meno ansamblis), State Departmento globojamas, gastroliauo Sovietų Rusijoje, kur davė 15 koncertų Minske, Rygoje, Talline, Leningrade, Kieve ir Maskvoje. Pagal kolumnistą Murray Seeger pranešimą iš Maskvos, to ansamblio koncertai turėjo nepaprastą pasisekimą visur ir ypačiai Latvijoje — Rygoje ir Estijoje — Talline. V-i sur po koncertų publika, keldama ovacijas, neišsiskirstydavo tol, kol ansamblis neapleisdavo sceną. Dar entuziastingiau ansamblis buvo sutiktas Talline ir Rygoje, ypačiai Rygoje — kur latviai koncertui pasibaigus vis tebekėlė ovacijas net ir tada, kai ir choras ir orkestras jau aplėdo sceną. Nesiskirstė latvių publika ir tada kai pats Roger Wagner kels kartus išėjo scenon. Publika, tol kėlė amerikiečiams ovacijas, kol pagaliau Roger Wagner (ansamblio vadovas — dirigentas) padėjęs fraką — į sceną išėjo persirengęs paprastais kasdieniniais rūbais. Nesunk suprasti, ką latviai tokomis ovacijomis pademonstravo.

Gaila, kad tokia proga (rodos, dėl mūsų pačių kaltės) buvo praleista Lietuvos atveju — ji į šio ansamblio gastrolinį maršrutą visai nebuvo įtraukta...

Gelbėjime Lietuvos vardą

Aš visada skaičiau, kad yra svarbu, kai svetimoje spaudoje, TV ar radio srityje pamatai ar išgirsti Lietuvos ar lietuvių vardą. Žinoma — pasitaiko atvejų, kai būtų geriau, jei tie vardai nebūtų minimi, bet istorija yra istorija ir turime priimti viską, ką istorijos vėjai mums atneša.

Neseniai turėjau progos susitikti su "mokytais" žmonėmis, kurie ne tik nežinojo, kur Lietuva yra (tokių yra daug), bet ir ką reiškia žodis "Lithuanian". Būtent, vienoje ligoninėje rentgenologas (be abejo jis išėjęs atitinkamus mokslus) iš mano akcento nusprendė kad nesu amerikoniškos kilmės, paklausė kokios aš tautybės? Atsakymas — Lithuanian. Jis net nustebo, klausdamas "what's that"?

Teko aiškinti "what's Lithuanian" ir "what's Lithuanian". Taip pat ten nesusigaudė apie "Lithuanian" ir vienas gydytojas, bei vyr. gail. sesuo. Taigi visi, dar jauni, bet su aukštuoju mokslu žmonės, jaunesnės amerikiečių kartos produktas. Kilo man klausimas, ką apima jų istorijos, ar net geografijos, žinojimas? Ir čia dar kartą įsitikinau, kaip svarbu yra kur tik galima — viešai kelti Lietuvos ir lietuvių vardą.

PIRMOJI MEILĖ NERŪDYJA

Mrs. Elizabeth Alexander iš Houghton le Skerne, Anglijoje, pirmą kartą ištekojo už Robert Carr, kuris 1718 m. mirė, palikdamas savo aštuoniolikmetę žmoną našlę. Ji ištekojo už Philip Bendlowes, o šiam taip pat mirus, ji sumainė aukso žiedus su dr. William Alexander. Betgi mirdama ji įsakė, kad būtų palaidota greta pirmojo vyro Robert Carr, nors juos likimas buvo išsiskyręs prieš 72 metus.

Marquette Parkas

Marquette Parko Namų savininkų 25 metų jubiliejus

Gegužės 18 d. įvyko 25 metų organizacijos gyvavimo jubiliejinis banketas, parapijos salėje. Visus svečius pasitiko p-nios El. Bagdžiuvienė, O. Cselienė ir O. Didžbalienė, prisegdamos kiekvienam tai dienai pritaikintus sidabrinus lapus. Dalyvavo daug garbingų svečių būtent: klebonas A. Zakarauskas, senatorius Fr. Savickas, kongresmanai N. Madigan, J. Beathy, M. McAvoy. Balso c. v. pirm. M. Rudienė, Radio Forumo ved. inž. A. Rudis. Legalus organizacijos patarėjas adv. Ch. Kal. Organizacijos charterį pasirašęs A. Valukas su ponia, buv. organizacijos pirm. J. Bacevičius su ponia ir daug kitų, kuriuos sunku visus čia išvardinti.

Vice pirm. J. Bagdžius trumpu žodžiu pasveikino svečius ir pakvietė tolesnei programai vesti pirm. J. Skeivį, kuris šiltu žodžiu padėkojo visiems svečiams už atsilankymą ir pakvietė solistus O. Skeveritę ir A. Brazilį sugiedoti Amerikos ir Tautos himnus. J. Bagdžius pristatė dalyviams visus garbinguosius narius, kurie aktyviai buvo įsijungę į šią organizaciją per 25 metus. Jų tarpe: Antanas Stankus, Ona Švirnickienė, Charles Macke, Charles Brazaitis, Veronika Kuoga, Rožė Rakštys ir Napoleonas Šlapelis. Visiems pagarbintiems nariams J. Bagdžius įteikė specialiai paruoštus padėkos lapus.

Meninę dalį atliko mūsų iškiliųjų solistai O. Skeveritė ir Al. Brazilis. Akompanavo Aldona Brazienė. Ona Skeveritė dainavo Kuprevičiaus "Ateik" ir "Vilija" iš opr. "Našlė", A. Brazilis dainavo šimkaus "Kur bakažė samanota", arija iš "Kornelio varpų". Pabaigai abudu solistai sudainavo M. Petrausko duetą "Supinsiu sau dainelę", Tallat Kelpšos "Oi berneli vientury" ir bisui valšą iš "Linksmosios Našlės". Publikai labai patiko, ilgai plojo pasigėrėdami gražiomis dainomis. Vicepirm. J. Stonkus padėkojo solistams, už puikiai atliktą programą, o p. El. Bagdžiuvienė įteikė po puokštę gėlių solistei O. Skeveritei.

riūtei ir pianistei Aldonai Brazienėi.

Pirm. J. Skeivys paprašė kleboną kun. A. Zakarauską sukalbėti maldą. Vaisėms prasidėjus prie puikiai papuoštų stalų, visi dalyviai vaišinosi ir netrukus rikiavosi į poras, linksmai suko grojant puikiam J. Joniko orkestrui. Taip tęsėsi iki vėlumos.

Svečių buvo pilna salė. Visi laikėsi kultūringai, su pakilia nuotaika.

Marquette Parko Liet. Namų Savininkų organizacijos tikslas rūpintis šios gražios kolonijos reikalais, kaip tai: įvairių nusikaltimų sumažinimu, švaros palaikymu, vieningu nusistatymu, neapleisti šios kolonijos be rimtos priežasties ir daug kitokių įvairių reikalų ir bendradarbiavimas su amerikiečių organizacijoms, kurios rūpinasi apylinkių gyventojų gerove.

Prašome visus jungtis į šią naudingą, bei veiksmingą organizaciją.

nizacija, tuomet turėsime daug svaresnį balsą kreipdamiesi į valdiškas įstaigas mus liečiančiais svarbiais reikalais.

Adomas Didžbalis

KARAS DEL PUSĖS CENTO

1725 m. Korsikos sala priklausė Italijos miestui Genoa. To miesto mokesčių rinkėjas di Corte uždarė į kalėjimą neturintą ūkininką, nes jam trūko apie pusę cento prie mokesčių sumos. Dėl to sukilo visi gyventojai prieš to miesto valdžią ir okupaciją. Karas tęsėsi 44 metus. Jame dalyvavo Ispanija, Vokietija, Savoja ir Prancūzija. Iš viso žuvo tame kare virš 80.000 žmonių. Karas baigėsi 1769 m., kai Korsikos salą užėmė Prancūzija. Korsikiečiai dar ir šiandien didžiujasi, kad pusės cento skola nesumokėta.

♦ Protingas žmogus dažnai jaustųsi labai nejaukiai, jeigu šalia jo nebūtų kvailių.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga.

Kaina \$2.00

Nel vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga butna kiekvienam, norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmones tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienuose" darbo valandomis. Kas negali užsakyti "Naujienuose", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdam 20 c. persiuntimui pastu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60606.

Gavę pinigų, tuojau knyga pastūsiame.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis: Dėdė Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo pasakojimų. Dabar jie gali pasiklausti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiklausti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žinoti ar vasaros pasisakymams nupirkti Antano Rūko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano Rūko lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išelvių šviesulių gyvenimu ir jų kieta. ideologine veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ ADMINISTRACIJOJE

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pastikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateičiai.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4440 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILLINOIS 60632 PHONE: 254-4478

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

Prof. Vailovo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienuose galima gauti puikių knygų, kurios papuos bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielinis, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vail. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vail. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 226 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais	\$2.00
Dr. K. Grinys, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kliras Bielinis, GANA TO JUNGU, 492 psl., minkštais viršeliais	\$5.00
Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liūdžiuvienė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai, 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

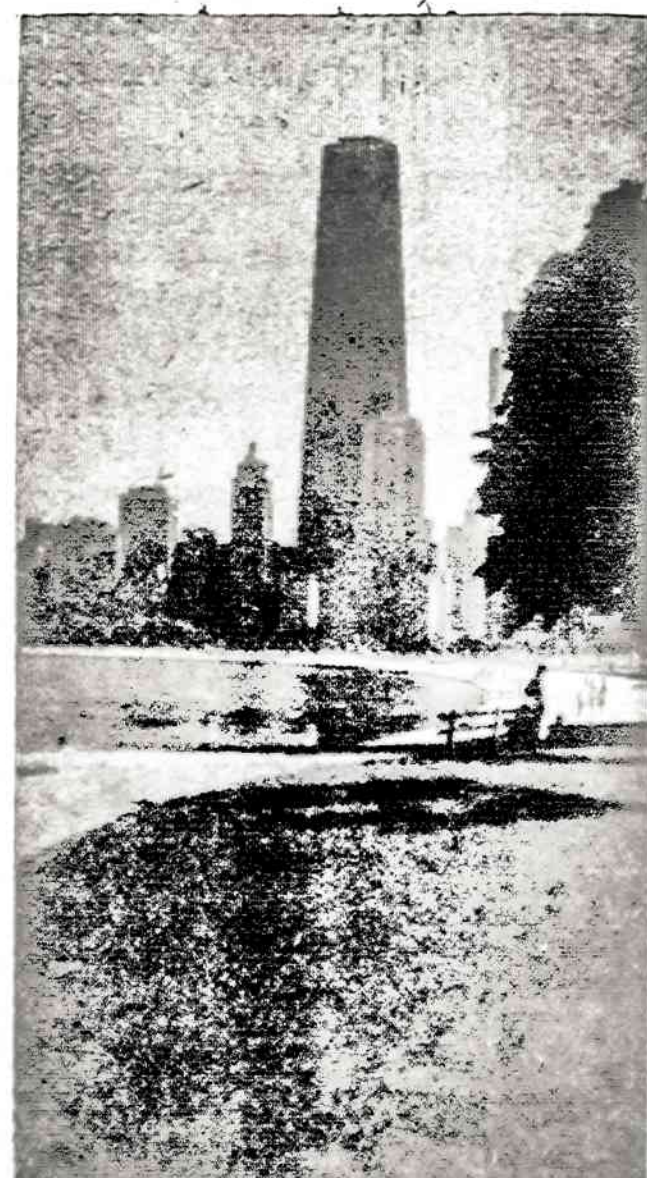
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!



Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams išgyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4 %

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2 %

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsienio:	
metams	\$25.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidykla Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Kremliaus agentai žiauriai šmeižia Keleivį

Patys smarkiausi Maskvos agentų smūgiai taikomi Naujienoms. Šis dienraštis Maskvai yra toks kartus, kad nėra dienos, kurioje komunistinė spauda paliktų ramybėje. Naujienos kelia viešumon melagingą ir apgaulingą sovietų komunistų partijos ir jų spaudos pozicijų darbininkų, tautų laisvės, socializmo ir kitais klausimais. Naujienas lietuviai plačiai skaito, todėl maskvitiems reikia šiam dienraščiui teisintis.

Kabinėjasi maskviniai plunksnagraužiai ir prie kitų lietuviškų laikraščių, bet tas jų puolimas nėra nuolatinis. Vieni kitu klausimu jie net randa bendrą kalbą, o retkarčiais, kai, sakykim, kai kurioms Lietuvių Bendruomenės pozicijoms net pritaria. Stasys Jokubka praėjusiais metais pasakė, kad Bendruomenės pozicija jam yra artimesnė, negu Amerikos Lietuvių Tarybos pozicija. Kol buvo gyvas Michelsonas, tai kartais jie net patuodavo jo rašytą "Mikio su tėvu pasikalbėjimą", bet paskutiniu metu Keleivį jie jau labai žiauriai apšmeižė. Sakome, kad šmeižė, nes savo tvirtinimams jokių argumentų jie nepateikia.

Maskva savo propagandą turi gana gerai suplanuusi. Ta propaganda tempiama ant vieno kurlapio, tas kurlapis taikomas visoms pavergtoms tautom ir sovietų imperijoje gyvenantiems žmonėms. Sovietų Sąjungos komunistai Maskvoje leidžia "Pravdą", Vilniuje eina "Tiesa". Tose "Tiesose" nėra jokios tiesos, bet komunistinė oda tempiama ant specialiai paruošto "Tiesų" kurlapio. Maskva turi kelis "Nemunos". Vienas leidžiamas Gudijoje. Jis vadinasi "Nieman". Kitas leidžiamas Vilniuje, o trečias leidžiamas Vakarų Vokietijoje, Wittenhauserne. Vokietijoje leidžiamas banguoja tokio paties ilgio bangomis, kaip Minske, Vilniuje ar kur kitur leidžiami "Nemunai". Vokietijoje leidžiamas vadinasi "Nemuno kraštas".

Pradžioje Maskva "Nemuno kraštą" planavo leisti rusų okupuotoje Lietuvoje, bet vėliau kai įsitikino, kad iš pavergtos Lietuvos einanti literatūra neįtikins žinių apie Lietuvą ieškančių žmonių, tai permetė mėnesinio laikraščio spausdinimą į Vakarų Vokietiją. Pirmasis "Nemuno krašto" numeriais bandyta sudaryti išpūdį, kad "N. Kr." nėra komunistinės propagandos įrankis; kad tikrai rūpinasi lietuviškojo meno ir kultūros reikais; kad jis "neutralus", nepritaria galingų valstybių politikai ir abejoja visa eile klausimų, kurie Amerikos

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Ruošiami prieškomunistiniai arba Laisvės seminariai liepos 5-7 d. Ramada Inn viešbutyje, Washington, DC, duoda gerą progą supažindinti su tų seminarių rengėju Christian Anti-Communism Crusade ir tos organizacijos kūrėju.

Šiais pasimetimo ir iliuzijų politikos laikais vienas iš ryškiausių aktyvistų prieš kamunizmą yra dr. Fred C. Schwarz. Jis gimė 1913 m. sausio 15 d. Brisbanės mieste, Australijoje. Baigęs tiksluosius mokslus Queensland universitete, mokė žemės ūkio mokslus ir kartu studijavo tame pat universitete Humanitarinius mokslus. Kai juos baigė, buvo pakviestas lektorium į to universiteto Mokytojų kolegiją. Betgi lektoritau-

mas taip pat nesitenkino įgytu mokslu ir darbu, todėl penu-traukdamas mokymo, studijavo ir baigė bendrosios medicinos taip pat chirurgijos mokslus. Be šių medicinos sričių jis dar praktikavo psichiatrijos srityse Sidnejaus miesto ligoninėse. Karo metu gydy Amerikos armijos ligoninėse.

Būdamas Queenslando universitete, domėjosi visuomenės gyvenimu ir politine veikla. Ypač tas dėmesys sustiprėjo po viešų debatų su Australijos kompartijos pirmininku. Po šių debatų jis savo laisvalaikį studijavo ne tik komunizmo istoriją ir būtiniausias tekstus bei raštus, bet ir giliai domėjosi žmonių gyvenimu už geležinės uždangos bei satelitinuose kraštuose ir kiek-

viena komunistinės praktikos detalė. Šias saviuokas žinias jis išnaudojo privačiuose pokalbiuose, draugijų susirinkimuose ir viešose paskaitose bei debatuose su daugeliu komunizmo teoretikų ir aktyvistų laisvajame pasaulyje.

Bevažinėjamas po pasaulį su paskaitomis prieš komunizmą, dr. Schwarzas pastebėjo, kad didžiausias komunistų propagandos dėmesys yra nukreiptas į Ameriką ir čia yra sukoncentruotos didžiausios bei geriausios komunistinės veiklos jėgos. Todėl jis metė pelningą gydytojo praktiką ir pasišventė kovoti prieš dvasines ir socialines ligas, kuriomis užkrečia ar atneša komunizmas. Toje kovoje jis yra sudaręs sistemas ir disciplinas, taip pat yra pasirodęs kalbėti bent 20-čia vykdumunistinių temų ir yra parašęs keliolika knygų bei studijų.

Savo veiklos bazei dr. F. C. Schwarz įsteigė Christian Anti-Communism Crusade, Box 890 Long Beach, CA 90801. Tai yra pelno nesiekianti organizacija, įregistruota Iowa valstijoje. Fred C. Schwarz, MD yra vykdumunistinis direktorius, G. W. Westcott, MD ir J. D. Colbert — vicepirmininkai, W. P. Struble Jr. — sekretorius. Organizacija naudoja šiuo daugelio asmenų savanoriškų darbų, įvairių prieškomunistinių grupių bei sąjūdžių talka ir daugelio tūkstančių narių parama.

CACC veiklos pagrindą yra įvairaus lygio švietimas ir auklėjimas. Tam tikslui yra ruošiami prieškomunistiniai seminariai ir sudaromos studijų grupės. Gaminami, renkami ir sudaromi filmai bei radijo juostelės, įvairios literatūros teikimas ir skirstymas. Prieškomunistinių dokumentinių filmų gali pirkti, nuomoti arba pasiskolinti organizacijos ir paskirti asmenys. Latviai ten yra deponavę savo dokumentinius filmus apie Latvijos okupaciją. Jie yra rodomi veik visuose seminaruose. Palaikomi ryšiai ir pasidalinama mintimis bei veiklos priemonėmis ir įrankiais su kitų tautų ir tarptautinių prieškomunistinių sąjūdžių. Parūpinamos stipendijos į centrinės ir Pietų Amerikos kraštus. Siunčiami kalbėtojai į bažnyčias, mokykloms, klubams, visuomeninėms organizacijoms.

CACC seminaruose koncentruojasi ir rišasi prieškomunistinės jėgos, kurių pagrindą sudaro Amerikos studentų, jaunimo ir jų rėmėjų organizacija Young Americans for Freedom. Kas kartą vis daugiau ir daugiau juos lanko įvairios Pavergtųjų tautų organizacijos ir paskirti tų tautų kilmės asmenys. Čia gimsta ir nuolat auga prieškomunistinė koalicija, kurioje

Pavergtiesiems ir laisviesiems lietuviams

Siurpūs 1941 m. birželio įvykiai, — pirmosios masinės lietuvių deportacijos į tolimuosius Šiaurinės Azijos plotus vergų darbams, kančios ir mirčiai, — mena ir per amžius mins lietuvių tautai tris dalykus:

1) Sovietų Sąjungos klastą ir jos apgaulingą dvideidę politiką: 1939 m. užkariama Lietuvai vadinamoji abišalės pagalbos sutartis ir maždaug tuo pat metu, kaip matyti iš Sierovo instrukcijos, jau paruošiamas lietuvių tautos naikimo planas;

2) Sovietų Sąjungos užmačių okupuoti Lietuvą, kaip buvo susitarta su Nacių Vokietija; ir

3) Sovietų Sąjungos kėsiai išnaikinti lietuvių tautą ar bent surusinti Lietuvos žmones.

Kasmetinis ypatingas šių įvykių iškilimas yra ne tik lietuvių tautos gilaus liūdesio, bet kartu ir kieto laisvės ryžto išraiška. Birželio šiurpulingieji įvykiai davė pradžią, kaip vėliau paaiškėjo, Sovietų Sąjungos dar prieš Lietuvos okupaciją suplanuotam lietuvių tautos genocidui, kuris nėra liūdesio ir dabar ir ligi šiol, keisdamas naikimo būdą, yra pareikalavęs per visas okupacijas nepaprastai dide-

lės kraujo aukos — maždaug ketvirtadalio Lietuvos žmonių. Lietuvoje, kur sovietinis okupantas tuojau griebiasi sugniuždyti dar pacioje užuomazgoje bet kokį laisvės poreikį, surinkinto lietuvių širdis griežia apmaudu, verda krauju, — tačiau jo išsivadavimo ryžtis kietėja.

Akivaizdoje tebetrukančios Lietuvos priespaudos ir nesiliaujančio sistemingo lietuvių tautos naikimo, šiurpulingieji birželio įvykiai įpareigoja laisvąjį lietuvių dar labiau sukaupiti savo jėgas ir sustiprinti pastanokupuoti Lietuvą, kaip buvo susitarta su Nacių Vokietija; ir

Verģijos. Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pagarbiai vertindamas lietuvių Tėvynėje atsparumą ir pasipriešinimą okupantui, ragina laisvuosius lietuvius sukaupiti daugiau dėmesio mūsų tautos laisvės ir valstybės nepriklausomybės atgavimui reikalui ir suderinti kovingas pastangas Lietuvai vaduoti iš sovietinės priespaudos.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

New Yorkas, 1974 m. birželio 7 d.



DR. FRED C. SCHWARZ

yra sveikiausias Amerikos jaunimas ir būsimasis elitas. Informacijos apie seminarus teikiama ir 20 dol. vertės stipendijas studentams ir gimnazistams duoda bei kursantus registruoja CACC. Ji taip pat parūpina ištoliau atvykstantiems kursantams pagipintas nakvynes viešbutyje, kuriame vyksta seminariai ir socialinės programos. CACC ruošiami seminariai yra

reikalingi ir net būtini dabartiniam ir būsimam prieškomunistinės bei politinės veiklos elitui, taip pat jaunimo organizacijų atstovams. Betgi labiausiai jie reikalingi besiveržiantiems į politikavimą LB vadams ir jų keliamiems politinių mokslų magistrams ir daktarams, nepajęgiantiems atsiskirti nuo prieš dekadą sukeltų nuotaikų ir iliuzijų bei utopinės politikos.

PRAETIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

21

Petras Rimša jau kurį laiką gyveno Varšuvoje — studijavo skulptūrą. Pasiūlė apsigyventi drauge jo kambary, kurį buvo pasisamdęs pačiam Varšuvos centre už 10 rublių mėnesiui. Sakė, būsią ir malonu ir pigu — kambarys kaštuos tiktai po 5 rublius mėnesiui. Nutarėm pasisamdyti vėžiką, nes turėjau stambesnių daiktų, kurių tramvajus nepriimtų.

Kai išėjom iš stoties, mano akim atsivėrė jau ne Kauno ar Vilniaus vaizdas: bėgo niekieno nevažimai nameliai — elektriniai tramvajai; plataka aikštė ir gatvės, stačiu medžiu grįstos, buvo lygios kaip stalo paviršius. Petro Rimšos pašauktas vežikas, tiktai arkliai kanopoms stusint į medinį žemės paviršių, ramiai prisilinko prie mudviejų. Kai sukrėvėme daiktus ir sulipome į "drošką", Petras man pareiškė, kad kol kas esame tiktai Pragoje ir čia pat paaiškino, kad tatau nėra Čekijos sostinė, o taip vadinasi Varšuvos priemiestis, kad mudviej dar važiuoti tiltu į kairįjį Vislos krantą, kuriame jau yra tikroji Varšuva. Tačiau ir Pragos keturaukščiai bei penkiaaukščiai namai, plačios gatvės ir akimis neapėvaimi miesto plotai sudarė neeilinio miesto vaizdą.

Netoli tilto, kairėje gatvės pusėje žemuma, iš kurios susitelkusių namų tarpo kilo į dangų dide-

lės bažnyčios du gotiški bokštai. Petras paaiškino, kad čia Šv. Jokūbo bažnyčia, kurios vargonininkas yra lietuvis Ratušinskas. Varšuvos Lietuvių Draugijos choro dirigentas, kilęs iš mudviem labai artimo šunskų bažnytkaimio apylinkės, pabaigęs Varšuvos konservatoriją ir pasilikęs Varšuvoje gyventi. Važiuojant tiltu buvo proga pamatyti Vislą. Vislos vanduo drumstas, gelsvos spalvos, negilus. Pati upė bus kiek platesnė už Nemuną, bet krantai lėkšti, be šlaitų ir miškų aukštai išskylančiose pakrantėse — netaip, kaip mūsų Nemunėlio. Pravažiavus tiltą gatvė kiek pakyla ir stačiu kampu pasisuka kairėn. Kampe prie gatvės pasisukimo — paminklas, kaip paaiškėja, Žigimantui.

Kai privažiujame pirmąją skersinę gatvę, krinta į akis ant kampinio namo didžiulė iškaba stambiomis auksinėmis raidėmis įrašyta Kračaičio pavarde (Kraczajtys). Petras paaiškino, kad čia lietuvių siuvėjo iškaba. Akyliau išžiūrėjus, ant kampinio namo sienos arti kampo briaunos galima buvo matyti lentelę su įrašu: Krokuvos Priemiestis, rusiškai ir apačioje lenkiškai (Kra-kovskoje Przedmiescie). Petras, pastebėjęs mano susidomėjimą lentele, paaiškino, kad čia ne Krokuva ir ne Krokuvos priemiestis, o taip pavadinta gatvė, kuria važiuojame. Mane sudomino ir tatau, kad gatvių pavadinimai rašomi rusiškai ir lenkiškai, nors Lenkija kaip ir Lietuva yra Rusijos imperijos dalys, kad caras yra "Didysis Lietuvos Kunigaikštis"

(Velykij Kniaz Litovskij) ir "Lenkijos Karalius" (Korol Polskij). Taip pasakyta Rusijos caro tituliname pavadinime.

Kiek toliau pavažiavus, gatvė (Krokuvos Priemiestis) prasipiečia, kairėje pusėje sudarydama aikštę, kurioje vilioja akis gražus poeto Adomo Mickevičiaus paminklas: ant pusėtinai aukšto šviesiai pilko granitinio pastovo bronzinė poeto figūra. Kiek toliau už Mickevičiaus paminklo Petras Rimša, rodydamas į ryškų namo sienoje iškabą su jon įrašyta Stankevičiaus pavarde, paaiškino, kad čia antras žymus siuvėjas lietuvis. Be to, priduria, kad tuojau važiuosim ir pro trečio žymaus lietuvių siuvėjo Baltučio būstinę, namuose prie didžiulės Šv. Kryžiaus bažnyčios. Siuvėjas Baltutis, senyvas žmogus, siuvimo amatu jau nebesivertė, bet kaip aukštai kvalifikuotas šio amato žinovas, buvo atidaręs siuvimo mokyklą — siuvimo akademiją. Gyveno erdviame bute su sale siuvimo pamokoms. Kadangi ši salė šeštadienio vakarais ir sekmadieniais būdavo laisva, buvo labai paranku ir patogiu pas Baltutį įsikurti Varšuvos Lietuvių Draugijai. Varšuva anuomet garsėjo rūbų madomis ir net buvo vadinama Antrojo Paryžiaus, kuriame, kaip jau iš paminėtų pavardžių aiškėja, lietuviai galima sakyti, pirmavo. Tuojau už Šv. Kryžiaus bažnyčios gatvė — Krokuvos Priemiestis baigiasi, viena puse sudarydama kampą, kuriame stovėjo paminklas Kopernikui, o antrąją pusę pavirsdama nauja siauresne gatve, pavadinta Naujojo Pasaulio (Nowy

Świat). Gatvė Naujas Pasaulis besitęsdoma pavirsta vėl praplatėjusia gatve, kuri vadinasi Ujazdovo Alėja (Alleja Ujazdowska).

Šios alėjos kairėje pusėje buvo visa eilė sodų, iš kurių pažymėtinas Botanikos sodas su prie jo buvusia astronomijos observatorija, o arti pabaigos Ujazdovo Alėjos buvo vartai į garsųjį Lazenų parką. Pažymėtina, kad į šį parką nebuvo įleidžiami žydai ir dėl to prie parko vartų stovėjo policininkai turėjo nelengvą uždavinį įrodyti žydai, kad jis žydas. Lazenų parkas didelis, įvairus ir labai patrauklus. Žydai, kurių Varšuvoje buvo labai daug, visokiais būdais stengėsi į šį parką patekti. Lazenų parko kampe prie Ujazdovo Alėjos buvo garsingieji Belvederio rūmai. Nemaža parko dalis aplinkui rūmus buvo aptverta geležine tvora, apstatyta policijos sargybomis, nes Belvederio rūmuose gyveno Lenkijos valdytojas, Varšuvos generalgubernatorius Skalonas.

Kai mudviejų vežikas važiuavo gatve — Naujas Pasaulis, Petras Rimša man minėjo, kad šią gatvę varšuviečiai yra dar praminę Katalikiškąją Apžvalgą (Przełaz Katolicki), nes čia varšuviečiai sekmadieniais atlieka generalinį pasivaikščiojimą, kai po pamaldų išeina iš Šv. Kryžiaus bažnyčios.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRASTI "NAUJIENAS"
JOS VISAD RAŠO
TEISYBĘ

C-v-bos kontrolēs komisija:
Jonas Tapulionis — pirminin-
kas, Bronius Ambrazėjus — vi-
cepirm., Stasys Virpša — sek-

ADRESAS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

V. VALANTINAS

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS
vardu ir pasiūlyti:
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Šiandien visi pagerbia Amerikos vėliavą ją išskeldami prie savo namų.

Per pirmuosius šių metų 4 mėnesius Chicagoje (ir Cook apskrityje) narkotikais apsinuodiję mirė 131, kai praeitais metais per tokį pat laiką mirė tik 57, kas reiškia, kad mirimų nuo narkotikų padaukėjo 250 nuošimčių.

Toliau seka Z. Dailidkos, V. Vaitiekūnas, J. Kutros straipsniai, Jono Kardoelio atsiminimai, Žmonės, darbai ir dienos. Gyvenimo pamainai, redakcinis straipsnis "Viešinėjai švęsime Lietuvos valstybinę šventę ir... septynis puslapius užėmęs kažkieko dialogas su savim, pavadinimas "Lietuvio ryšys su lietuviu nė katro nepalauš", "Dialogas užbaigiamas parašu "Ne pamai-
vė, bet dialogininkas". jpr.

tuviavī būtu šviesāusi žmonės pasaulėje, atsiūnti Naujienoms tokį laišką: "Aš skaitau Naujienas nuo pat atvažiavimo į Chicagą 1918 metais ir stengiausi dalyvauti visuose parengimuose ir bendrose darbuose. Tik sukaktuvių banketo metu buvau pusėtinai susirgęs ir negalėjau dalyvauti. Pasitaisius sveikatai, taisyau ir reikalus; siunčiu V."

2301 Curtiss St. Downers Grove, Ill.
Tel. 969-7640

"NAUJIENOS" KIEKVIENO
LIETUVIO
DRAUGAS IR BIČIULIS

35 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601